

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/183/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512211013
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Sopková Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7512211013.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Tomáš Kušník, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej W. P., E.. XX.XX.XXXX, I. K. A., D. XXX/XXX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpenej JUDr. Igorom Šafránkom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, v konaní o zaplatenie 509,87 eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie z 13. decembra 2012 č.k. 10C/293/2012-49 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie v jeho napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením z 13. decembra 2012, č.k. 10C/293/2012-49 zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 509,87 eur na tom základe, že Slovenská sporiteľňa, a.s. Zmluvou o postúpení pohľadávok z XX.X.XXXX postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Pohľadávka vyplýva zo Zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov zo XX.XX.XXXX.

Ďalším výrokom súd prvého stupňa rozhodol, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa rozhodol aj o vrátení súdneho poplatku žalobcovi v sume 23,87 eur prostredníctvom príslušného daňového úradu.

Na zdôvodnenie svojho rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na ust. § 96 ods. 1, 3 O.s.p., na základe ktorých konanie vo veci zastavil pre späťvzatie návrhu.

Výrok o trovách konania súd prvého stupňa odôvodnil podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.. Tropy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka súd nepovažoval za účelne vynaložené, keďže vedľajší účastník dňa 20.9.2012 oznámil súdu, že vstupuje do konania a zvolil si právneho zástupcu a následne 5.12.2012 právny zástupca zaslal súdu vyjadrenie. Z obsahu vyjadrenia vyplýva, že ide o zhodné vyjadrenie, ako v iných konaniach, do ktorých vstupuje vedľajší účastník a tento právny úkon nebol dôvodom na späťvzatie návrhu zo strany žalobcu, teda súd ho nepovažoval v danom konaní za účelne vynaložený a preto náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o trovách konania, podal odvolanie vedľajší účastník, ktorý navrhol, aby odvolací súd uznesenie v napadnutom výroku zmenil a priznal mu trovy celého konania.

Na zdôvodnenie svojho odvolania vedľajší účastník uviedol, že súd prvého stupňa predovšetkým vec nesprávne právne posúdil, keď rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., aj keď žalobca zaviniel zastavenie konania. V danej situácii bolo potrebné rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. a priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. V odvolaní poukazuje na rozhodnutia týkajúce sa priznávania náhrady trov konania Združeniu na ochranu spotrebiteľov proti žalobcovi, napr. uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 30.4.2012 sp.zn. 9Co/59/2012, ďalej z 31.7.2012 sp.zn. 9Co/106/2012, uznesenia Krajského súdu v Nitre z 31.8.2012 sp.zn. 9Co/228/2012, z 23.8.2012 sp.zn. 9Co/172/2012, ďalej z 31.7.2012 sp. zn. 25Co/179/2012, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28.6.2012 sp.zn. 16Co/186/2012, ďalej z 15.5.2012 sp.zn. 15Co/92/2012, ako aj z 30.7.2012, sp.zn. 13Co/193/2012 a z 8.8.2012 sp.zn. 3Co/200/2012, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 18.7.2012 sp.zn. 17Co/220/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove z 31.5.2012 sp.zn. 1Co/8/2012. Zároveň dôvodí, že obdobne rozhodujú senáty jednotlivých krajských súdov SR, pričom má k dispozícii stovky rozhodnutí, na ktoré iba príkladmo v odvolaní poukazuje s tým, že na požiadanie ktoréhokoľvek z rozhodnutí, ktoré v odvolaní uvádza, súdu zašle.

Vedľajší účastník ďalej v odvolaní dáva do pozornosti novelizované znenie § 137 O.s.p., podľa ktorého trovy konania sú, okrem iného, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Ich cieľom je, aby aj advokáti zistili, že ak sa budú v spolupráci so združeniami venovať hromadne spotrebiteľskému právu, tak neskrachujú z dôvodu, že súdy nepriznávajú združeniu náhradu trov konania ani v úspešných konaniach. Pri takomto rozhodovaní o náhrade trov konania sa dodávateľom a vymáhacím spoločnostiam stále oplatí zahľcovať súdy na Slovensku tisícami ďalších žalôb, lebo nič neriskujú. Poukazuje zároveň na čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ a na čl. 38 a čl. 47 Charty základných práv EÚ. Konštatovanie súdu prvého stupňa o neúčelnosti ním vynaložených nákladov na zastupovanie, objektívne prispievajú k ochrane hospodárskych záujmov vymáhačských a dodávateľských organizácií, ktorých hospodárska politika je založená na používaní neprijateľných zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík v masovom uplatňovaní premlčaných pohľadávok. Takmer v každom konaní, ktoré začal žalobca a vedľajší účastník do neho vstúpil, by mohlo prichádzať do úvahy riešenie neprijateľných zmluvných podmienok, ale odvolateľ je toho názoru, že pri množstve premlčaných vecí, ktorými žalobca zahľcuje súdy, by to bolo nevhodné a pre súdy ešte ťažšie zvládnuteľné. Preto by nemalo súdu prvého stupňa prekážať, keď v obdobných sporoch vznáša námietku premlčania. Ak okresný súd vytyka, že vyjadrenia vedľajšieho účastníka sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach, k tomu uvádza, že jeho podania sú len reakciou na povrchné formulárové žaloby žalobcov a nie je mu jasné, prečo by mali pri vznášaní totožných námietok využívať stále iné, inovované formulácie. Žalobcovi súd jeho formulárové žaloby nevytyka. Žalobca v danom prípade nezobral žalobu späť pre sebareflexiu, že zahľcuje súdy SR desaťtisícami žalôb, ktorými uplatňuje proti spotrebiteľom premlčané nároky, nároky z neprijateľných, a tým absolútne neplatných zmluvných podmienok, najmä čo sa týka zmluvných pokút, poplatkov a sankčných mechanizmov a z nekalých obchodných praktík, ale práve preto, že vedľajší účastník vstúpil do konania.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka podal písomné vyjadrenie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správne a priznal mu trovy odvolacieho konania.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka podal písomné vyjadrenie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutom výroku o trovách konania potvrdil.

Žalobca zastáva názor, že vedľajší účastník - Združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Vedľajší účastník má zároveň možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí

sp.zn. 5Co/26/2012, ďalej sp.zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ak by predsa len z nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania. Inak by nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka, keďže by vedľajší účastník - združenie - nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Obdobný právny názor vyjadril aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí sp.zn. 17Co/164/2012.

Ďalej žalobca vo vyjadrení poukazuje na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z.z., v zmysle ktorej cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa vo vzťahoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä Združenia na ochranu spotrebiteľov. Úmyslom zákonodarcu bolo, podľa jeho názoru, umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorý by bol spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi pomoc a ktorý bude v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavený a odborne kompetentný. Žalobca má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného, bez vedomosti o prejednávacom prípade. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp.zn. 17Co/91/2012. V zmysle vyššie uvedeného žalobca zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p.. Žalobca preto dôvodí, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k premetu konania. Obdobný právny názor vyslovil Ústavný súd SR v Náleze II. ÚS 78/03, ako aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp.zn. 16Co/100/2012.

Pokiaľ vedľajší účastník v odvolaní poukazuje na novelizované ust. § 137 O.s.p., žalobca zastáva názor, že združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý žalovaného v konaní nezastupuje. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp.zn. 13Co/40/2012 vyjadril právny názor, že „v tomto konaní však nevystupuje ako splnomocnený zástupca žalovaného, pričom možno predpokladať, že o vstupe do konania vedľajšieho účastníka ani žalovaný nemá žiadnu vedomosť“. Obdobný právny názor vyjadril Krajský súd v Prešove aj v rozhodnutí sp.zn. 13Co/35/2012. Podľa názoru žalobcu preto vedľajší účastník nemôže argumentovať vyššie uvedeným ustanovením, nakoľko to priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osobe, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal vedľajší účastník v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie v jeho napadnutom výroku o trovách konania podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p., ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Po preskúmaní uznesenia v jeho napadnutej časti dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Vedľajší účastník na strane žalovanej podal odvolanie len proti výroku o trovách konania, a tak právoplatnosť ostatných výrokov - o zastavení konania a o vrátení súdneho poplatku - nebola odvolaním vedľajšieho účastníka dotknutá (pozri § 206 ods. 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho prieskumu preto zostal len výrok o trovách konania.

V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Výnimočne, pri takých trovách, ktoré by v riadnom priebehu konania nevznikli, spravuje sa náhrada trov zásadou zavinenia (§ 146 ods. 2 O.s.p.). Zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska

nie podľa hmotného práva. Ak vzal žalobca návrh späť, z procesného hľadiska zásade platí, že zavinil, že konanie muselo byť zastavené a je preto povinný nahradiť trovy konania žalovaného. Ak však žalobca vezme návrh späť a ide o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p., t.j. návrh bol vzatý späť pre správanie odporcu, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že žalobca podal na súde žalobu, ktorú následne zobral späť. Súd prvého stupňa sa dôvodmi späťvzatia vo svojom rozhodovaní o trovách konania náležite nezaoberal, čo však urobiť mal, aby sa vysporiadal s otázkou, ktorý z účastníkov zavinil zastavenie tohto konania z procesného hľadiska.

Zákonným predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníctva v prípadoch na ktoré sa vzťahuje ust. § 93 ods. 1 O.s.p., je právny záujem vedľajšieho účastníka na úspechu účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania. Vedľajší účastník pomáha v konaní hlavnému účastníkovi a podporuje ho; poskytovaním pomoci žalobcovi alebo žalovanému sleduje ich záujmy, robí tak ale s cieľom prispieť k ochrane aj svojich práv plynúcich mu z hmotnoprávných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov. Vedľajší účastník sa usiluje o procesný úspech ním podporovaného účastníka, lebo výsledok sporu nepriaznivý pre účastníka, na strane ktorého v konaní vystupuje, sa nepriaznivo prejaví aj na jeho právnych pomeroch.

V prípadoch na ktoré dopadá ust. § 93 ods. 2 O.s.p. zákona nestanovuje ako podmienku účasti tretej osoby na konaní skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Legitímácia na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorá je inak vyvodzovaná z jeho právneho záujmu na výsledku sporu (§ 93 ods. 1 O.s.p.), tu vyplýva priamo zo zákona (pozri tiež Štefček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok - komentár, nakladateľství C.H.Beck, 2009, str. 238). V prípade takejto právnickej osoby je pre jej procesné postavenie vedľajšieho účastníka nevyhnuté, aby predmetom jej činnosti bola ochrana práv, o ktoré v konaní ide. Postavenie vedľajšieho účastníka je charakterizované rovnakými procesnými právami a povinnosťami ako účastníka, na strane ktorého sa pripojil alebo na strane ktorého vystupuje. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (pozri § 93 ods. 4 O.s.p.).

Vychádzajúc zo zásady, že postavenie vedľajšieho účastníka sa v rozsahu procesných práv a povinností zhoduje s postavením hlavného účastníka, na ktorého strane vystupuje, je potrebné konštatovať, že ak žalovanému vzniklo na náhradu trov konania podľa citovaného ustanovenia § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. právo, vzniklo rovnaké právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa pochybil, ak o náhrade trov medzi žalobcom a vedľajším účastníkom rozhodol podľa § 146 ods. 1 O.s.p..

V prípade, ak vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania, je povinnosťou súdu skúmať, či trovy konania uplatnené vedľajším účastníkom je možné považovať za účelne vynaložené. Pre účelnosť trov platí, že trovy vynaložené účastníkom konania, vrátane vedľajšieho účastníka, musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, resp. procesná obrana proti tvrdenému nároku.

Odvolací súd je toho názoru, že vedľajší účastník má nepochybne právo na právne zastúpenie advokátom. Takéto právo mu vyplýva aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, navyše právo účastníka na zastúpenie advokátom vychádza aj z ust. § 25 ods. 1 O.s.p.. V prípade vzniknutých trov právneho zastúpenia je však potrebnú posudzovať ich účelnosť.

Z obsahu spisu vyplýva, že po vstupe vedľajšieho účastníka do konania tento zaslal súdu aj vyjadrenie vo veci samej. Úvahy súdu prvého stupňa o tom, či späťvzatie návrhu malo priamu nadväznosť na vyjadrenie vedľajšieho účastníka, resp. či toto vyjadrenie vedľajšieho účastníka je obdobné ako v iných veciach, nie je pre rozhodnutie o trovách konania v zmysle vyššie uvedených zákonných zásad

relevantné. Aj v tomto prípade vzniknuté trovy právneho zastúpenia je potrebné posudzovať z hľadiska ich účelnosti.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené a v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutom výroku zrušil a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.